

ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ У КОНТЕКСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ПІДХОДУ

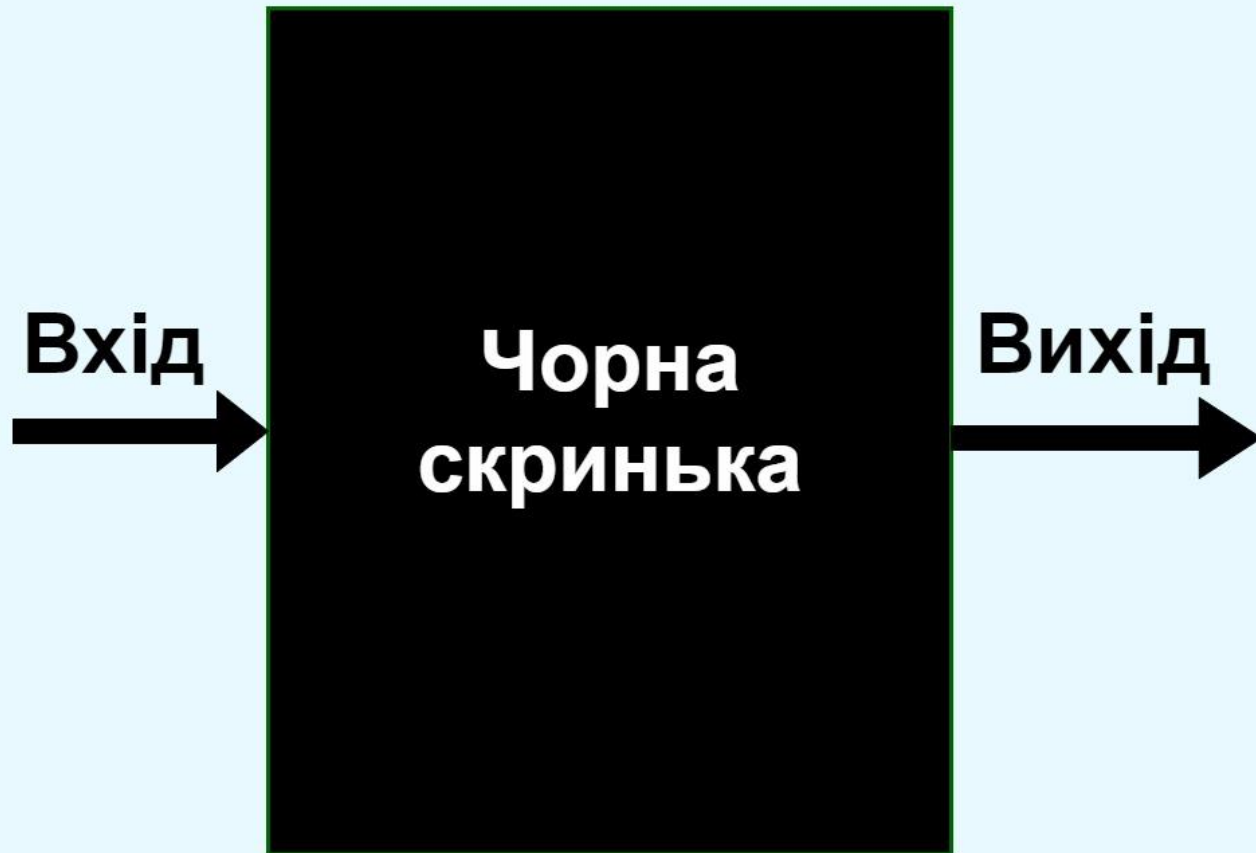
Тарас Плахтій,
незалежний дослідник

Україна - 2020

МЕТАФОРА «ЧОРНОЇ СКРИНЬКИ»

Чорна скринька дозволяє розглядати будь-яку організацію чи спільноту як цілісну соціальну систему, що здатна реагувати на отриману на «Вході» інформацію про зміни у зовнішньому середовищі відповідною зміною своєї реакції на «Виході».

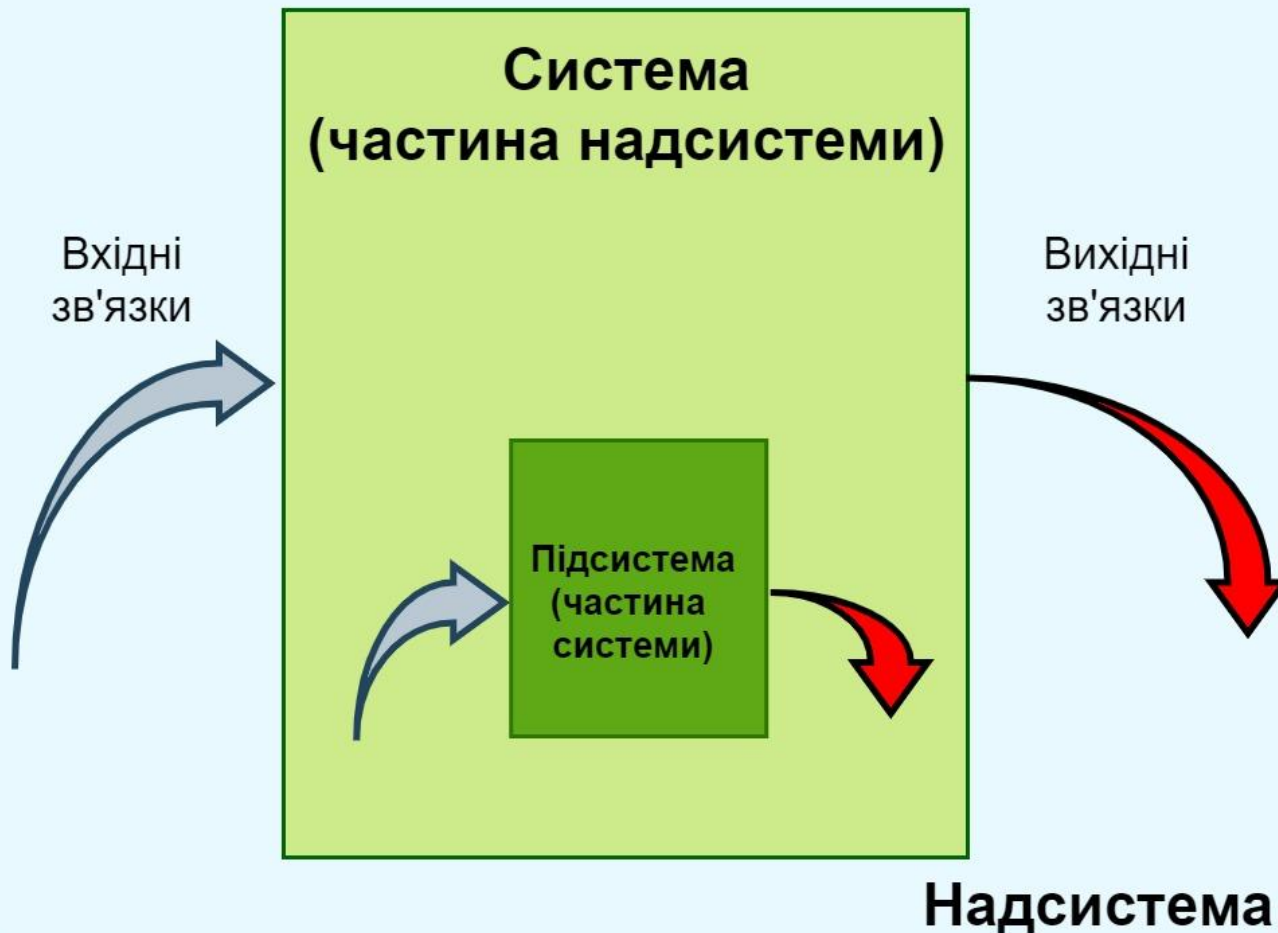

МЕТАФОРА «ЧОРНОЇ СКРИНЬКИ» У КОНТЕКСТІ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ

Кожна «чорна скринька» є підсистемою більшої «чорної скриньки» - надсистеми, яка її охоплює.

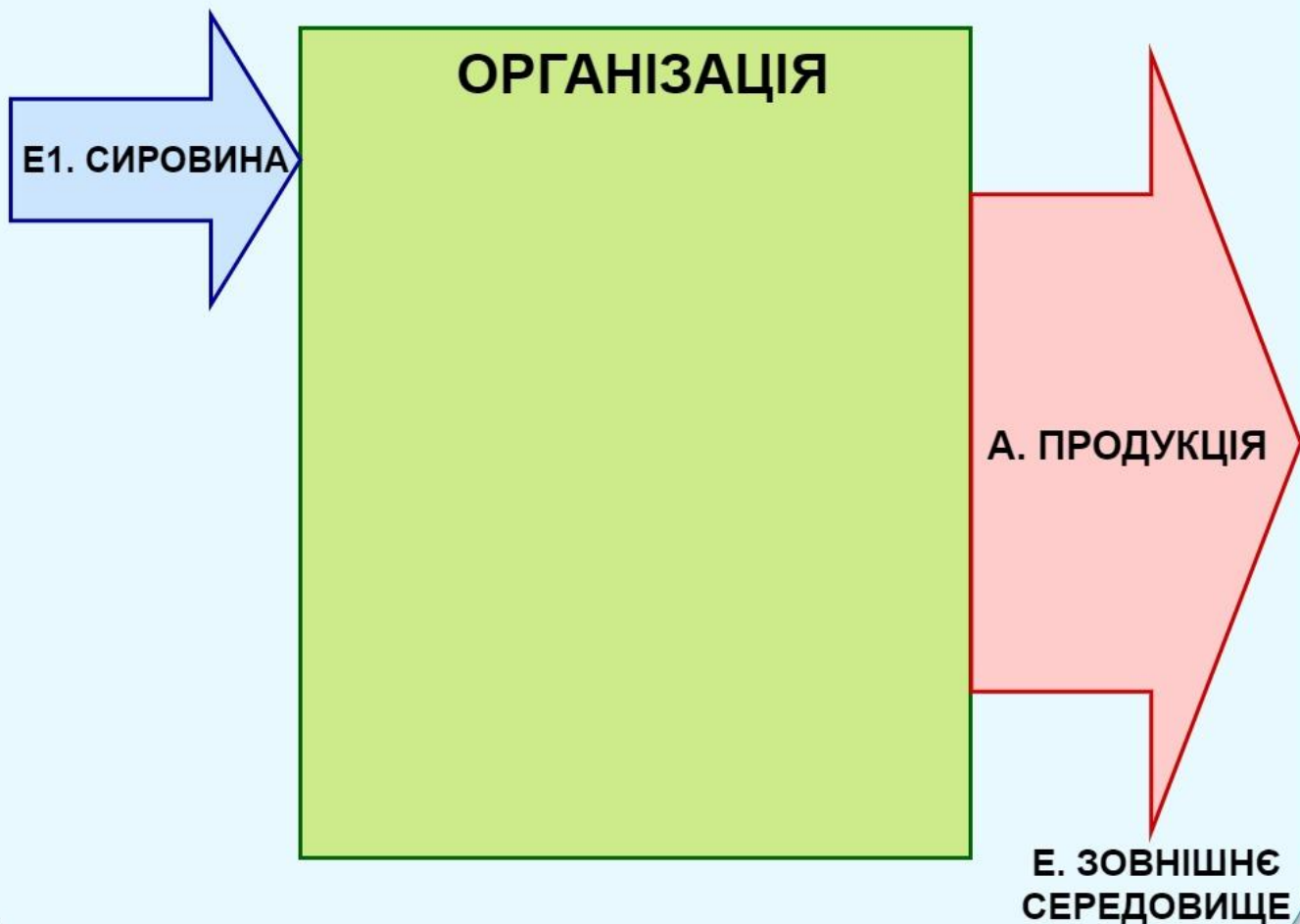
В той же час вона є надсистемою для множини включених у неї «чорних скриньок» – її підсистем.

Вхідні та вихідні зв'язки забезпечують взаємозв'язок підсистем із їхніми системами, що є запорукою цілісності останніх.

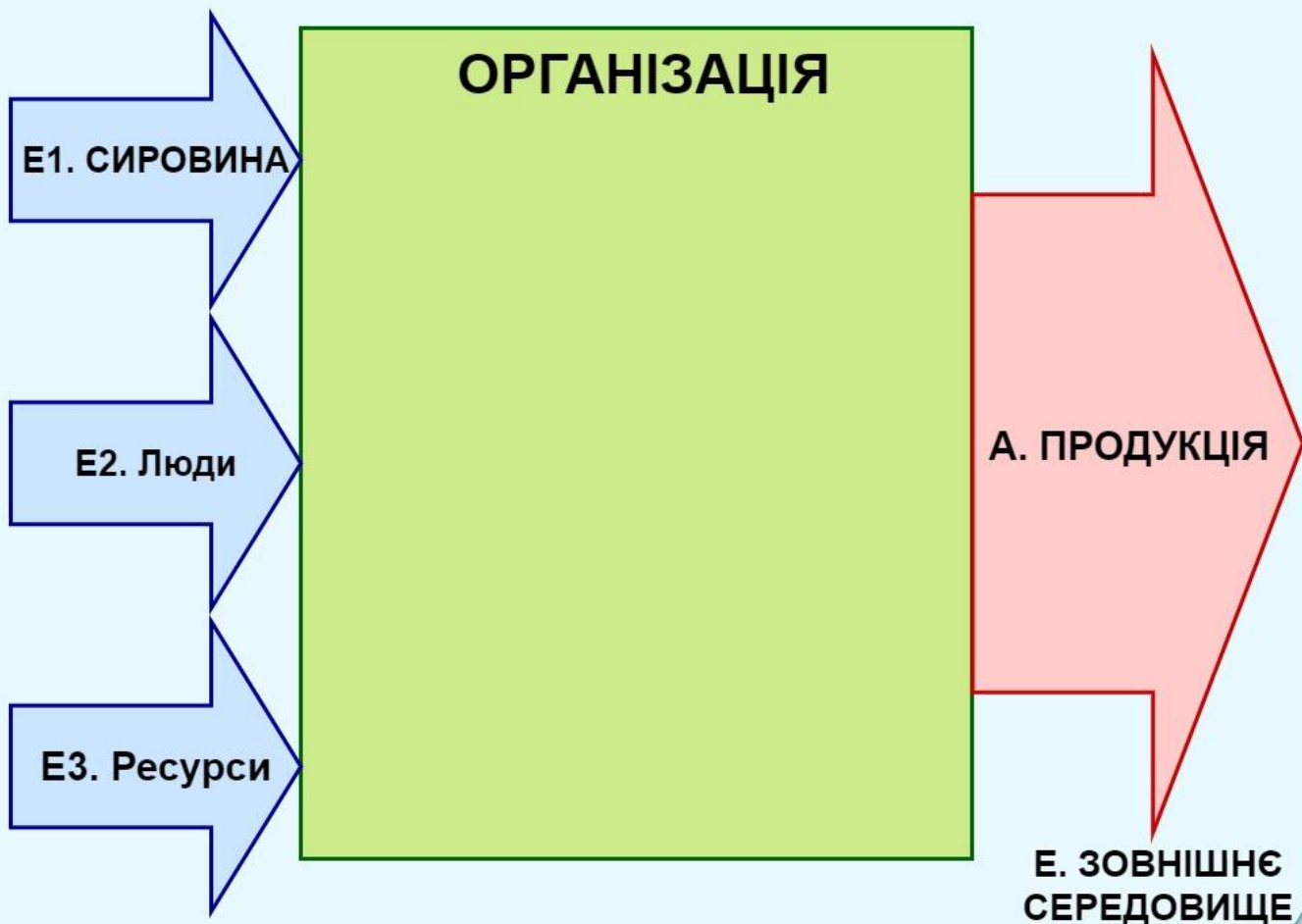
ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ОРГАНІЗАЦІЇ

У найбільш загальному випадку будь-яка організація є частиною зовнішнього середовища, з якого отримує сировину і в яке поставляє результат її переробки – свій кінцевий продукт.

ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ОРГАНІЗАЦІЇ

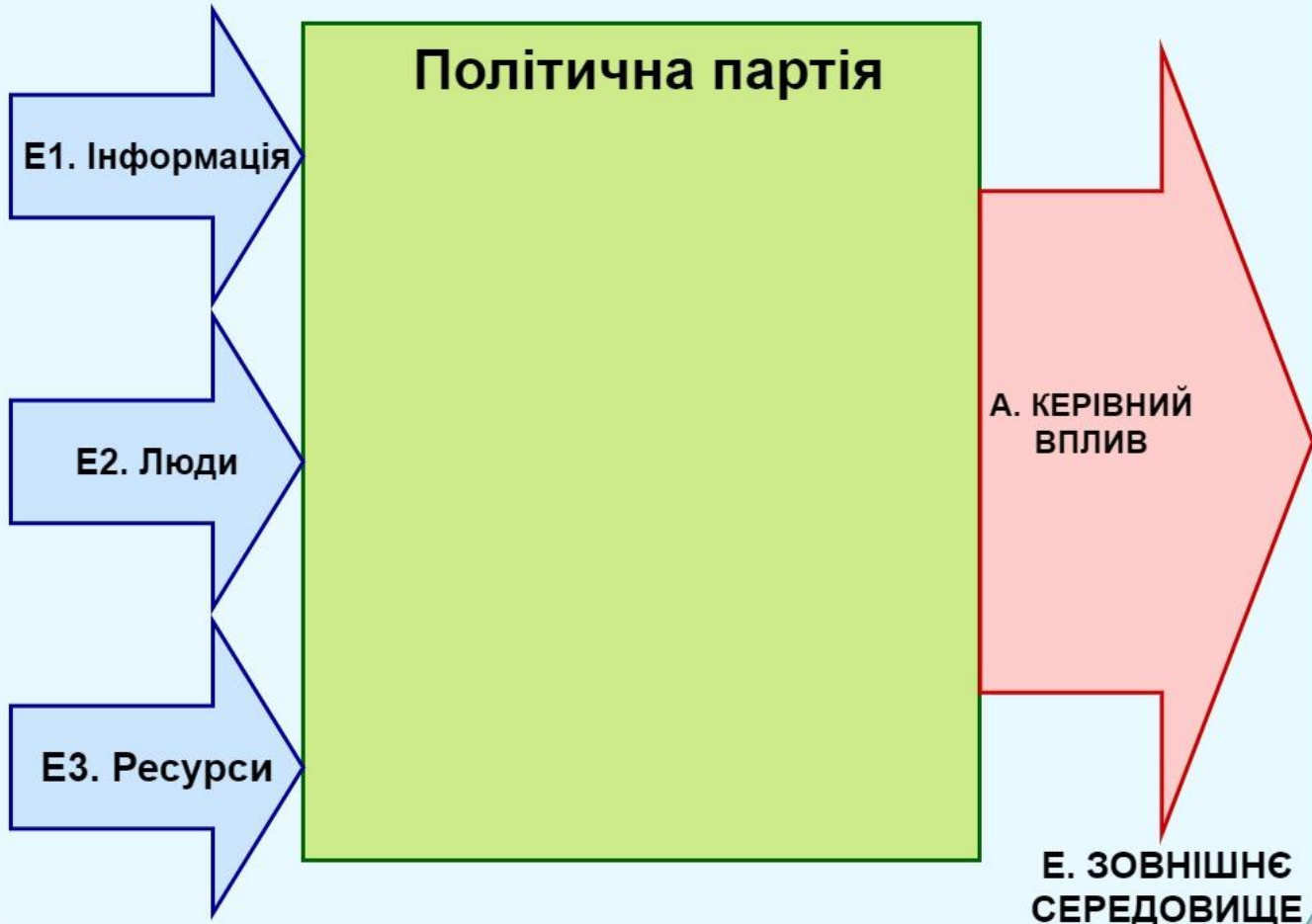
Для зручності окремо виділяють залучення із зовнішнього середовища в організацію **людей (E2)** та **ресурсів (E3)**.

ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ

Із зовнішнього середовища (Е) у якості «сировини» партія безперервно отримує наростаючі потоки різномірної **інформації** (Е1), а також залучає людей (Е2) і ресурси (Е3).

Продуктом діяльності політичної партії, у найбільш абстрактному вимірі, є **керівний вплив** (А), у який вона переробляє отриману із зовнішнього середовища інформацію.

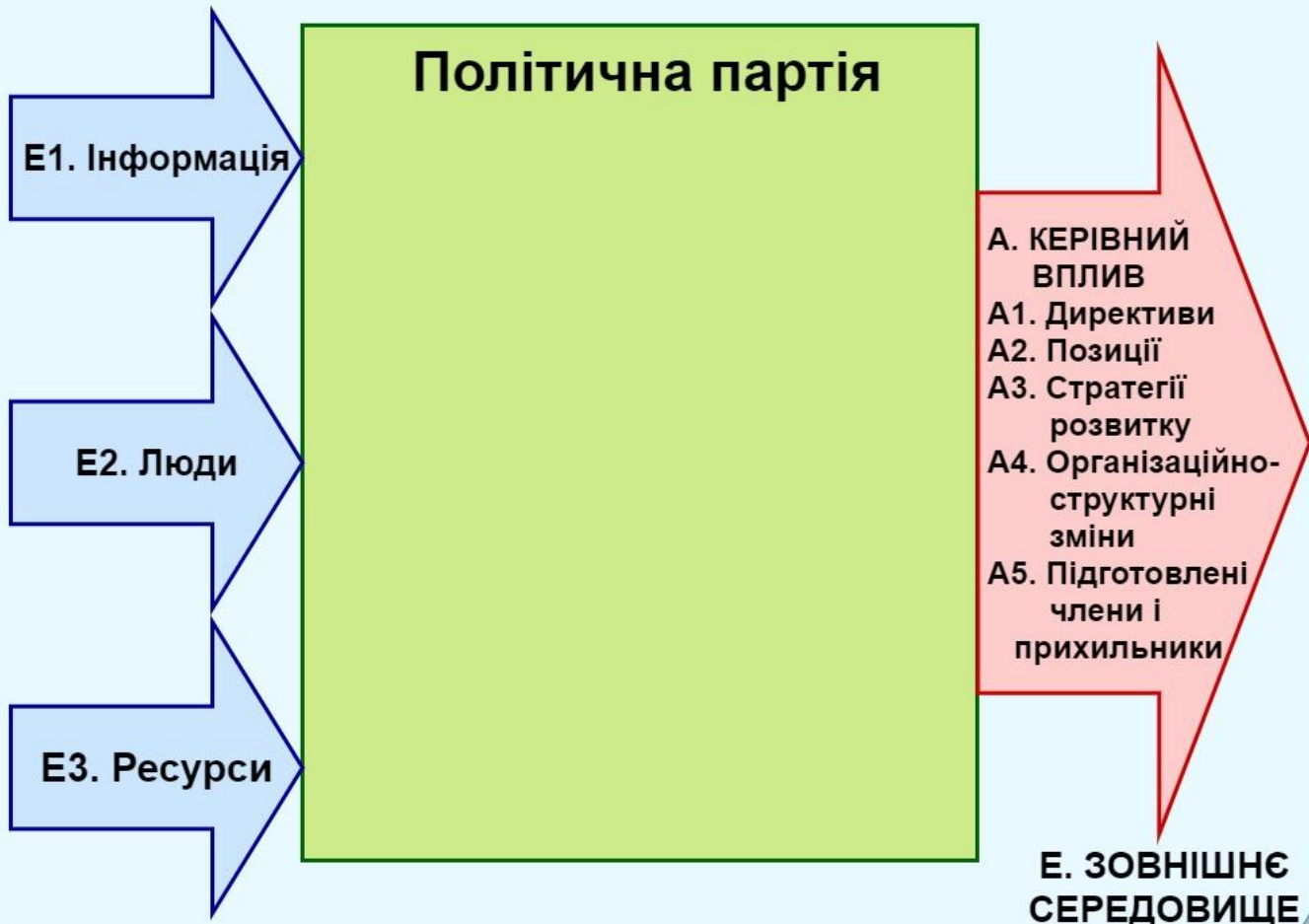

КЕРІВНИЙ ВПЛИВ ЯК ПРОДУКТ ДІЯЛЬНОСТІ ПАРТІЇ

Конкретизація керівного впливу (А) може здійснюватися на основі різних класифікацій у рамках різних наукових підходів із різним ступенем деталізації.

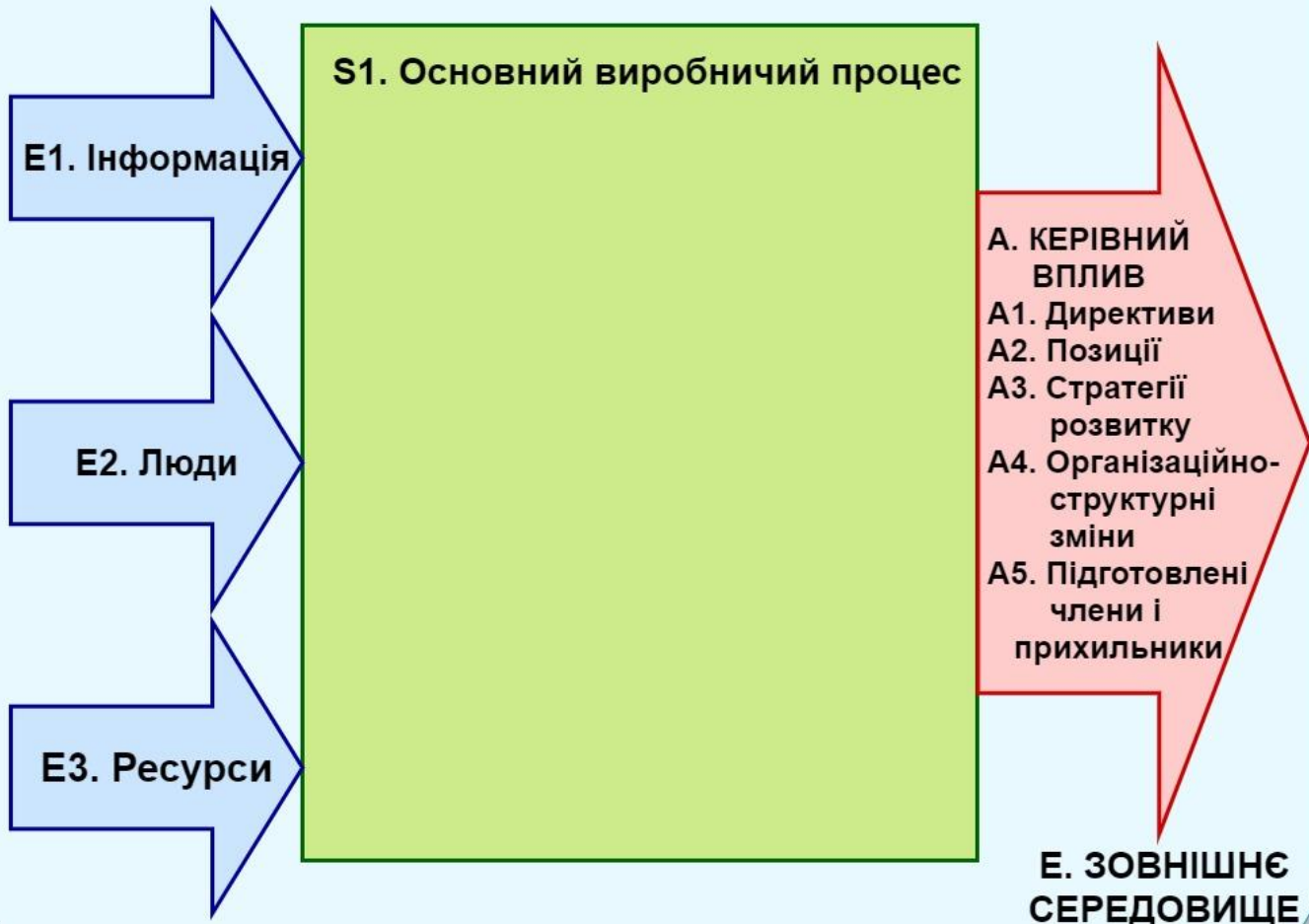
Запропонована нами **типологія** структурує керівні впливи в рамках директивного, інформаційного, концептуального, організаційно-структурного та середовищного рівнів управління.

Основною її перевагою є можливість **технологізації** процесів вироблення керівних впливів різнорівневими підрозділами політичних партій.

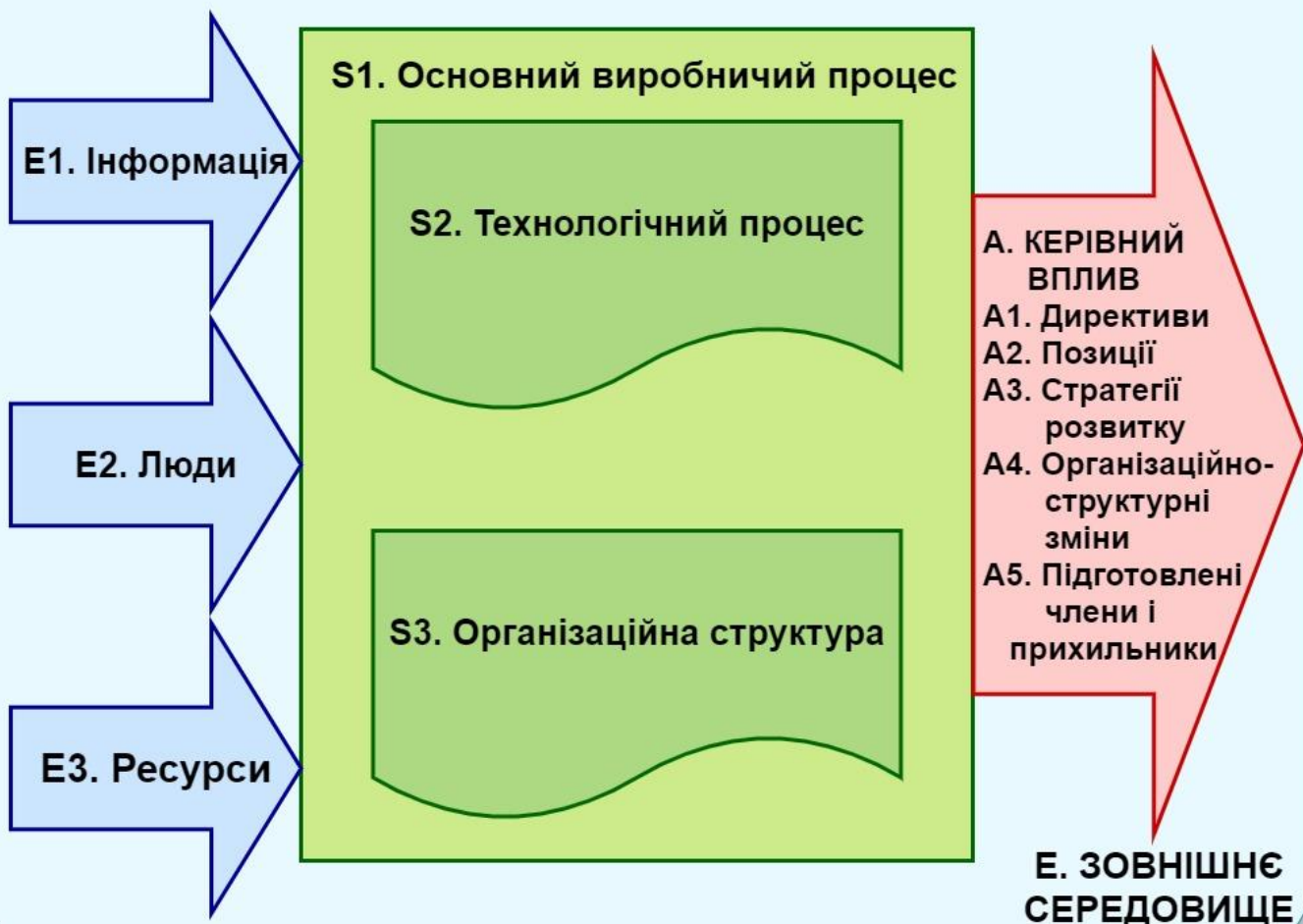
ОСНОВНИЙ ВИРОБНИЧИЙ ПРОЦЕС ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ

У рамках основного виробничого процесу (S1) за участі людей (E2), що приєдналися до партії, і з допомогою залучених ресурсів (E3) інформація (E1), наростаючі потоки якої безперервно надходять із зовнішнього середовища (E), переробляється у керівний вплив (A) на саму партію, суспільство і світ з метою їхньої зміни у відповідності до бачення, стратегії і цілей партії, що визначаються її ідеологією, принципами і цінностями.

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПРОЦЕС ТА ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ПАРТІЇ

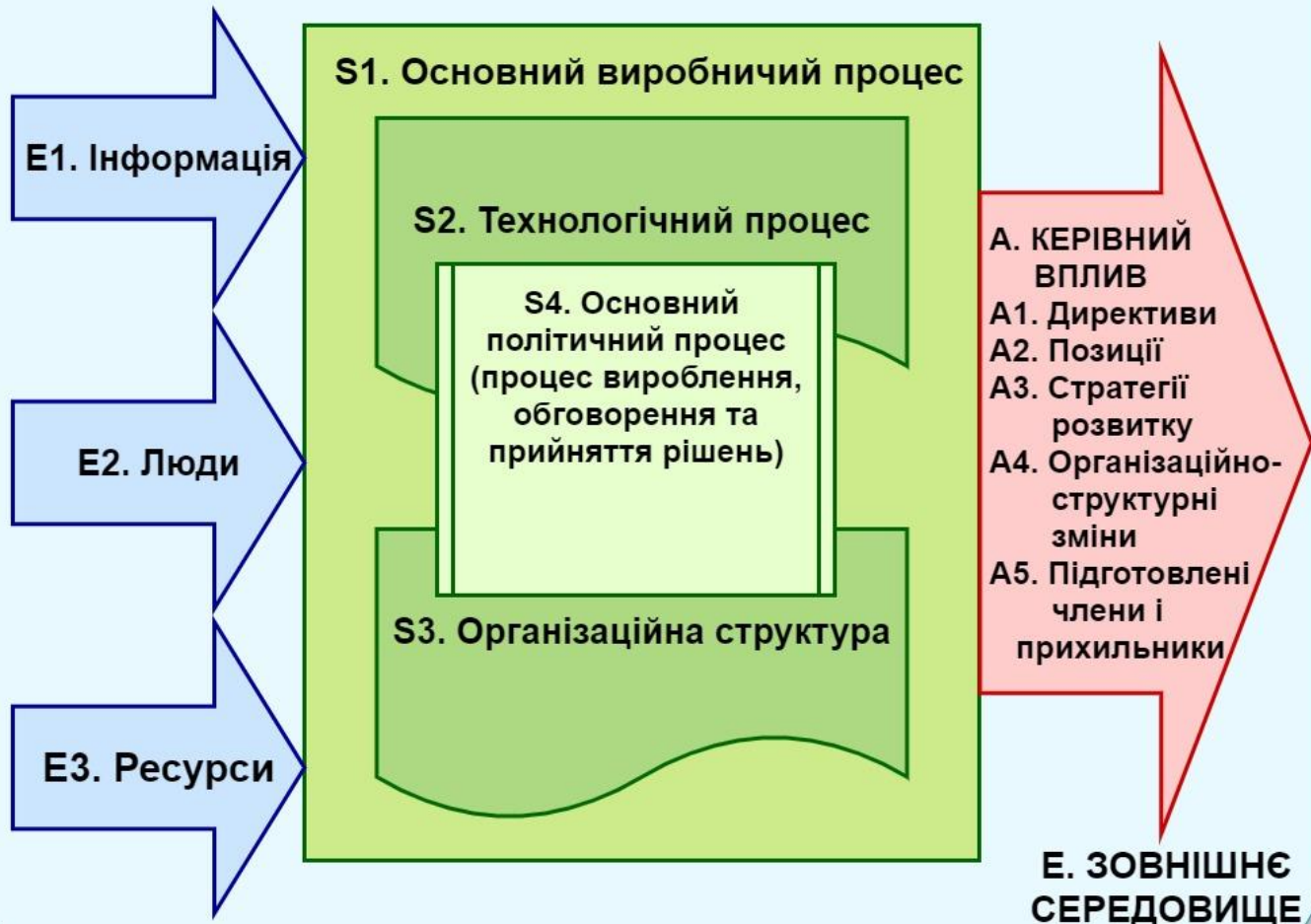
Базовими складовими основного виробничого процесу (S1) є технологічний процес (S2) та організаційна структура (S3). **Технологічний процес (S2)** у підрозділах політичних партій є сукупністю операцій з перероблення «сировини» – інформації (E1) у напівфабрикати – стратегічні плани та вироблення «готової продукції» – керівних впливів (A) заданої складності та інтенсивності. **Організаційна структура (S3)** являє собою схематично представлену сукупність підрозділів, що взаємопов'язані між собою, і визначає розподіл відповідальності та повноважень всередині організації.

ОСНОВНИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС ПАРТІЇ

Основний політичний процес (S4) є ключовим і невід'ємним компонентом технологічного процесу (S2) у рамках організаційної структури (S3) партії, які разом визначають її основний виробничий процес.

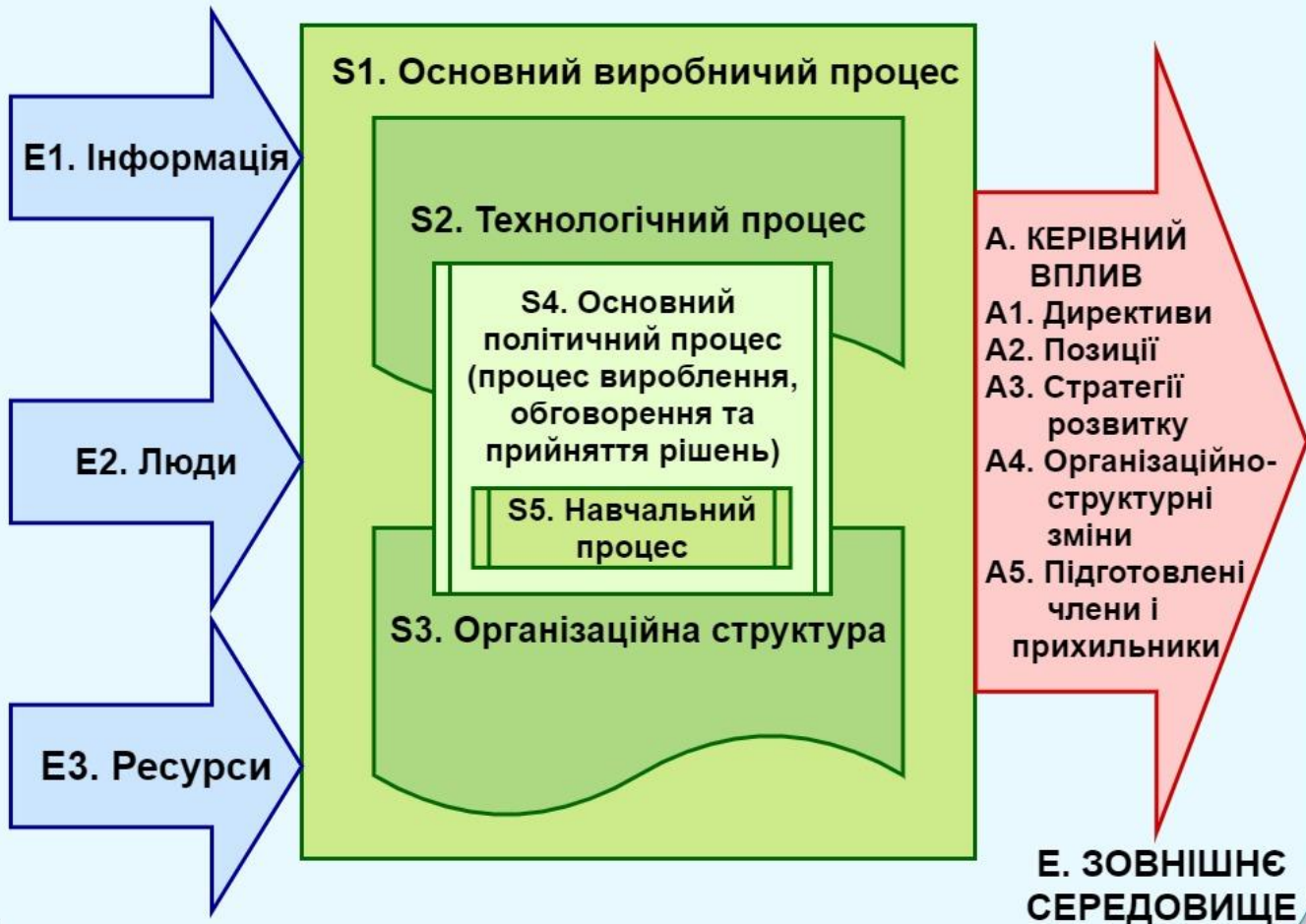
Основний політичний процес (S4) визначає, у який спосіб, яким чином відбувається вироблення, обговорення та прийняття рішень різнорівневими партійними підрозділами.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ПАРТІЇ

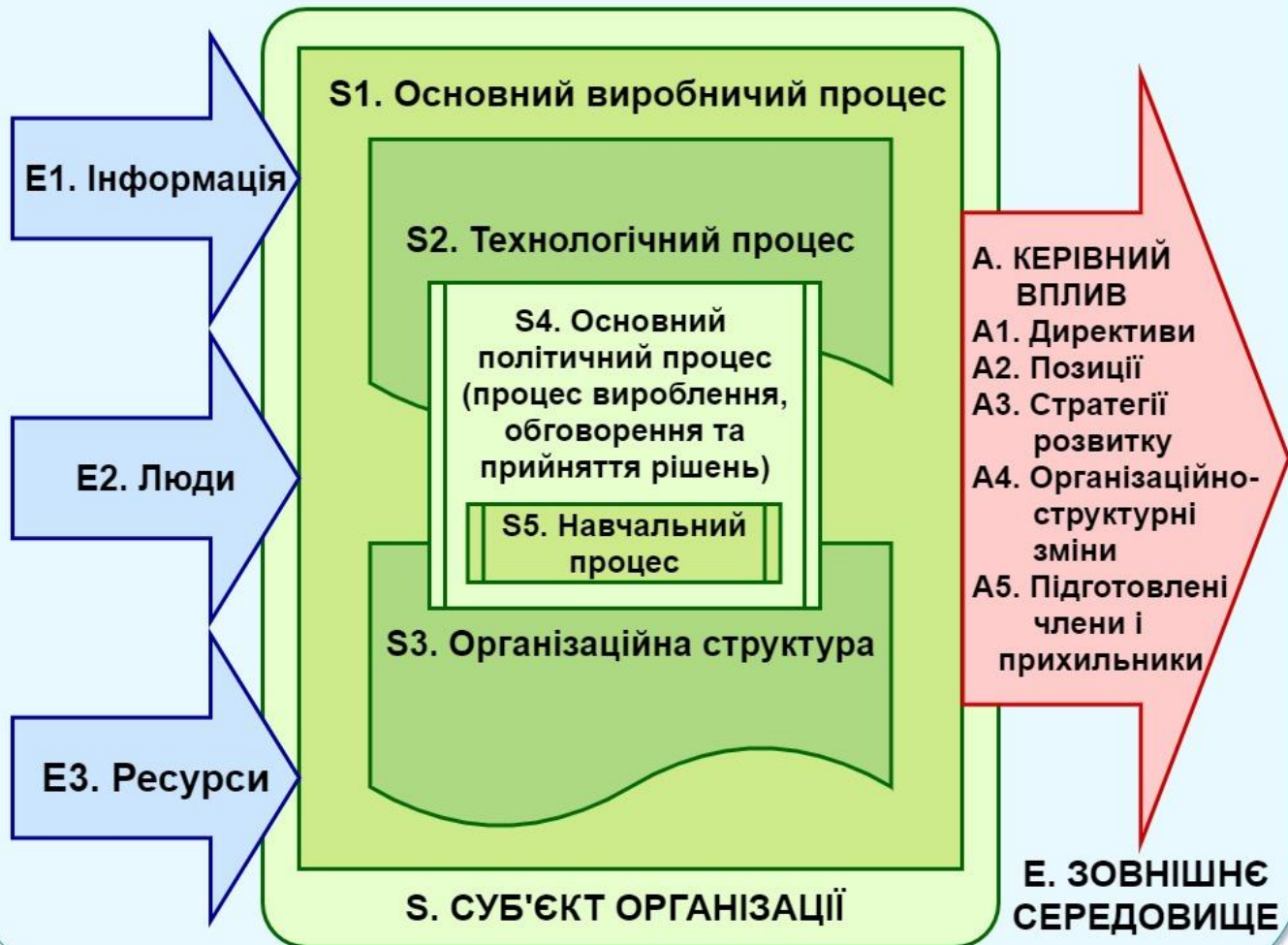
Важливою складовою технологічного процесу (S2) є навчальний процес (S5), головна частина якого повинна бути інтегрованою в основний політичний процес (S1).

Така інтеграція дасть можливість здійснювати ефективно та результативно навчання дорослих людей – членів партійних підрозділів у процесі їхньої основної діяльності, що дозволить уникнути природного опору до засвоєння нових знань.

СУБ'ЄКТНІСТЬ І СУБ'ЄКТ ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ

Суб'єктність політичної партії є її основною емерджентною властивістю, яка виникає внаслідок перебігу основного політичного процесу (S4) і яка зумовлює появу і тривале існування Суб'єкта організації (S).

С. ПРЕДМЕТ ВИБОРУ лідерів (ініціаторів створення) організації

С1. Тип
ідеології, її
принципи і
цінності

ВИЗНАЧАЮТЬ

Реконструює

Е1. Інформація

Е2. Люди

Е3. Ресурси

S1. Основний виробничий процес

S2. Технологічний процес

S4. Основний
політичний процес
(процес вироблення,
обговорення та
прийняття рішень)

S5. Навчальний
процес

S3. Організаційна структура

С. СУБ'ЄКТ ОРГАНІЗАЦІЇ

Стають
частиною

А. КЕРІВНИЙ
ВПЛИВ
А1. Директиви
А2. Позиції
А3. Стратегії
розвитку
А4. Організаційно-
структурні
зміни
А5. Підготовлені
члени і
прихильники

Е. ЗОВНІШНЄ
СЕРЕДОВИЩЕ

ВИЗНАЧАЛЬНІ КОМПОНЕНТИ ДЛЯ ПОБУДОВИ ПАРТІЇ

Першим компонентом, який обирається лідерами існуючої чи ініціаторами створення нової політичної партії, є **тип ідеології, її принципи і цінності (С1)**. При цьому вибір робиться як у сенсі смислового та змістовного наповнення ідеології, так і в сенсі її адаптивної здатності до змін у реальному часі в зовнішньому та внутрішньому середовищах.

Основний виробничий процес (S1) має забезпечувати вироблення керівних впливів (А) на основі обраного типу ідеології, її принципів та цінностей (С1), а також безперервну реконструкцію останніх.

ВИЗНАЧАЛЬНІ КОМПОНЕНТИ ДЛЯ ПОБУДОВИ ПАРТІЇ

Другим компонентом, який обирається лідерами існуючої чи ініціаторами створення нової політичної партії, є тип Суб'єкта організації (С2), що реально виробляє, обговорює та приймає рішення у її різномірних підрозділах.

Суб'єктом політичної партії і/або її різномірних підрозділів може бути:

- одна людина;
- мала група (кокус, олігархічне ядро);
- велика група фіксованої чисельності;
- велика група, яка здатна чисельно зростати.

С. ПРЕДМЕТ ВИБОРУ лідерів (ініціаторів створення) організації

С1. Тип ідеології, її принципи і цінності

С2. Тип Суб'єкта організації

С3. Методологія діяльності

В И З Н А Ч А Ю Т Ь

Реконструює

Е1. Інформація

Е2. Люди

Е3. Ресурси

S1. Основний виробничий процес

S2. Технологічний процес

S4. Основний політичний процес (процес вироблення, обговорення та прийняття рішень)

S5. Навчальний процес

S3. Організаційна структура

S. СУБ'ЄКТ ОРГАНІЗАЦІЇ

Стають частиною

А. КЕРІВНИЙ ВПЛИВ
А1. Директиви
А2. Позиції
А3. Стратегії розвитку
А4. Організаційно-структурні зміни
А5. Підготовлені члени і прихильники

Е. ЗОВНІШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

ВИЗНАЧАЛЬНІ КОМПОНЕНТИ ДЛЯ ПОБУДОВИ ПАРТІЇ

Третім компонентом, який обирається лідерами існуючої чи ініціаторами створення політичної партії, є її методологія діяльності

(С3). Вона визначає складність керівних впливів (А), які політична партія здатна виробляти і чинити щодо зовнішнього середовища (Е) та його окремих суб'єктів, а також щодо суб'єктів, які намагаються впливати на неї саму і, одночасно з нею, на зовнішнє середовище.

Методологія діяльності (С3) включає засади і порядок переробки сировини (Е1) – наростаючого вхідного потоку інформації у кінцевий продукт – різнорівневі керівні впливи (А).

Рекомендована

методологія діяльності політичних партій – стратегічне управління.

ВИЗНАЧАЛЬНІ КОМПОНЕНТИ ДЛЯ ПОБУДОВИ ПАРТІЇ

Четвертим компонентом, який обирається лідерами існуючої чи ініціаторами створення нової політичної партії, є **методика колективної діяльності (C4)** членів різнорівневих партійних підрозділів із реалізації обраної методології діяльності (C3) партії включно з виробленням, обговоренням, прийняттям і реалізацією рішень.

Тобто ця методика визначає – як, у який спосіб члени партійних підрозділів здійснюють обрану методологію діяльності (C3) в умовах зростання складності самих підрозділів внаслідок збільшення їхньої чисельності.

С. ПРЕДМЕТ ВИБОРУ лідерів (ініціаторів створення) організації

С1. Тип ідеології, її принципи і цінності

С2. Тип Суб'єкта організації

С3. Методологія діяльності

С4. Методика колективної діяльності

В И З Н А Ч А Ю Т Ь

Реконструює

S1. Основний виробничий процес

S2. Технологічний процес

S4. Основний політичний процес
(процес вироблення, обговорення та прийняття рішень)

S5. Навчальний процес

S3. Організаційна структура

S. СУБ'ЄКТ ОРГАНІЗАЦІЇ

Стають частиною

А. КЕРІВНИЙ ВПЛИВ
А1. Директиви
А2. Позиції
А3. Стратегії розвитку
А4. Організаційно-структурні зміни
А5. Підготовлені члени і прихильники

Е. ЗОВНІШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Е1. Інформація

Е2. Люди

Е3. Ресурси

ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ

Разом - обрані методологія діяльності (С3) і методика колективної діяльності (С4) визначають усі складові основного виробничого процесу партії (S1), які реалізує Суб'єкт організації обраного типу (С2) з метою досягнення програмних цілей, що визначаються обраним типом ідеології, її принципами та цінностями (С1).

ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ

Функціональна модель політичної партії дозволяє:

- **аналізувати** з точки зору організаційного підходу діючі політичні партії та нові партійні проекти на предмет їхньої ефективності і результативності у поточному зовнішньому середовищі;
- **конструювати** політичні партії нового покоління із наперед заданими якостями, які б забезпечували здатність цих організацій ефективно управляти складними і турбулентними внутрішнім і зовнішнім середовищами.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ АНАЛІЗ ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ

полягає у визначенні усіх складових функціональної моделі на трьох організаційних рівнях – центральному, обласному та місцевому.

Напочатку встановлюється:

- Чи здійснює партія керівний вплив на зовнішнє середовище у рамках своїх організаційних рівнів?
- Чи здатна вона отримувати із зовнішнього середовища інформацію у необхідному діапазоні і в достатньому обсязі, залучати людей із необхідними якостями і притягувати достатню кількість диверсифікованих ресурсів?
- Чи протікають всередині партії усі необхідні для її успішної діяльності процеси і чи відповідає її організаційна структура типу поточного зовнішнього середовища?

Це дозволяє визначити, що є причиною такого стану партії?

Параметр	Центр	Область	Місто
A. Керівний вплив			
A1. Директиви			
A2. Позиції			
A2. Стратегії розвитку			
A4. Орг структурні зміни			
A5. Підготовлені члени			
E. Зовнішнє середовище			
E1. Інформація			
E2. Люди			
E3. Ресурси			
S. Суб'єкт організації			
S1. Основний виробничий процес			
S2. Технологічний процес			
S3. Організаційна структура			
S4. Основний політичний процес			
S5. Навчальний процес			
C. Визначальні компоненти			
C1. Тип ідеології, принципи, цінності			
C2. Тип суб'єкта організації			
C3. Методологія діяльності			
C4. Методика колективної діяльності			

ПОРЯДОК КОНСТРУЮВАННЯ ТА ПОБУДОВИ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ НОВОГО ПОКОЛІННЯ

- 1. Обрання типу ідеології партії, її принципів та цінностей.**
- 2. Обрання типу Суб'єкта організації.**
- 3. Обрання типу методології діяльності партії.**
- 4. Обрання або вироблення концепцій:**
 - активації (мотивації) членів різнорівневих партійних підрозділів
 - подолання закону олігархізації Міхельса
 - унеможливлення ескалації міжособистісних та міжгрупових конфліктів у партійних підрозділах
 - зштовхування конкурентної взаємодії до кооперації замість конфронтації
 - позитивної селекції у різнорівневих партійних підрозділах
 - чисельного зростання партійних підрозділів без втрат їхніх початкових якостей внаслідок наростання організаційної складності
 - вироблення, обговорення, узгодження, прийняття та виконання рішень різнорівневими партійними підрозділами.
- 5. Розробка методики колективної діяльності членів різнорівневих партійних підрозділів на основі обраних або вироблених концепцій для обраного типу Суб'єкта організації.**
- 6. Визначення усіх складових основного виробничого процесу партії для обраної комбінації визначальних компонентів.**
- 7. Перевірка практикою розроблених і обраних визначальних компонентів та їхніх похідних – складових основного політичного процесу.**
- 8. Побудова політичної партії нового покоління шляхом створення центрального «кристалу» та його мультиплікації в області та на місця.**

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Тарас Плахтій, незалежний дослідник
у сфері теорії політичних організацій

taras.plakhtiy@gmail.com

<https://tarasplakhtiy.wordpress.com/>

+38 050 317 37 01

+38 097 539 72 68